

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENTĖ

BOB CHAMBERS FOR THE TORONTO STAR

DIDINGAI PRAĖJO VIII TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENTĖ

Liepos 3 d., sekmadienį, Hamiltone. Ji ypatingai pasižymėjo dalyvių gausumu. Šokiuose dalyvavo 10.000 žiūrovų. Ryta katalikams iškilmingas Mišias atnašavo vysk. Paulius Baltakis, OFM su daugeliu kunigų, tarp jų du iš Lietuvos: Babtų klebonas kun. Ričardas Mikutavičius ir Raudonės klebonas kun. Algirdas Kildušis. Pamokslą sakė vyskupas P. Baltakis, OFM. Erdvi Convention Centre salė, kurioj vyko pamaldos, vos talpino maldininkus. Latvių liuteronų šventovėje evangelikams pamaldas laikė kun. P. Dilys. Šeštadienio susipažinimo vakaras negalėjo sutalpinti visų norinčių dalyvauti. Šoko daugiau kaip 2000 šokėjų iš 8 kraštų. Pirmą kartą iš Punsko srities, valdomos Lenkijos, dalyvavo "Jotvos" ansamblis. Pamaldose ir šventėje buvo perduoti kardinolo vysk. Vincento Sladkevičiaus sveikinimai.

*Tautinio šokio judesys,
Tėvyne, mums gyva esi!*

"... IR JIE ŠOKO..." Taip rašė vienas iš didžiausių Toronto, Kanadoj, dienraščių THE TORONTO STAR pirmadienio, 1988 m. liepos 4 dienos laidoje. ML-je perduota fotografija tilpo laikraščio 7-tame puslapyje su aprašymu apie Toronto lietuvių, parapijas, mokyklas, organizacijas ir kultūrinę, religinę bei tautinę veiklą. Ypatingai buvo paminėti tuo metu vykstantys kultūriniai rengimai: Kultūros Kongresas, PLB-nés Seimas ir Sokių Šventė. Nebuvo apleista nei pareiškimu, kad Lietuva yra rusų okupuota ir kad lietuviai kovoja už savo Tėvynės laisvę.

MALTOS KATALIKŲ LAIKRAŠTIS APIE LIETUVĄ

"Lehen is-sewwa" (Tiesos balsas), Maltos katalikų savaitraštis, per du numerius, balandžio 23 ir 30, paskelbė platų pasikalbėjimą su dr. Kajetonu Čeginsku apie Lietuvą ir kitas Baltijos šalis.

Kaip Baltijos tautos būdamos okupuotos nuo ketriasdešimtųjų metų, išlaikė savo tapatybę, klausė laikraščio redaktorius Paulius Saliba. Tai senos tautos, kurias svetimųjų valdžia naujaisiais laikais išmokė branginti ir ginti savo paveldėjimą ir nenusavinamas teises, ypač apsisprendimą ir politinę nepriklausomybę. Todėl besikeičiančių okupacijų siaubas nepalaužė jų pasipriešinimo, bet sukėlė priešingų padarinių, sakė Čeginskas.

Tarybinėje konstitucijoje yra straipsnis apie respublikų išstojimą iš sąjungos. Ar Baltijos tautos negalėtų juo pasinaudoti? – teiravosi Maltos katalikų žurnalistas savo kolegos lietuvio. Šis taip atsakė: konstitucija pripažįsta abstrakčią atsi-

skyrimo teisę, bet konkrečiai nenumato priemonių, kurios garantuotų jos vykdymą, pvz. leisti veikti opozicinei partijai ar prarasti referendumą. Net blogiau: bet koks pasisakymas už nepriklausomybę baudžiamas kaip priešvalstybinis veiksmas. Tačiau Vakarų demokratijos šalys nepripažįsta prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą. Europos taryba Strasburge 1987 m. vienbalsiai nutarė, kad buvusios nepriklausomos Baltijos valstybės turi atgauti savo suverenias teises.

Šiuo metu sovietinės Baltijos respublikos turi daug mažiau savivaldos, negu kitos pavergtos Rytų Europos šalys, kaip Lenkija ar Rytų Vokietija. Visose viešojo gyvenimo srityse brukama svietima tvarka, nepaisanti vietos sąlygų ir tradicijų. Atvirai ir pridengtai vykdoma asimiliavimo politika reiškiasi rusinimu, kuris sudaro didžiausią pavojų respublikų egzistencijai, keičia jų demografinę sudėtį, išnaudoja jų išteklius, stabdo natūralią plėtotę ir augimą, ypač tautinė-

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juventus, 28 Parque da Móoca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz.1.000
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikonai 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00
Užuojautos, Sveiklinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz. 120,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina Cz.40.00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
I tolimus kraštus: 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 2.000,00

molami už skilties (Coluna) centimetru Cz. 120,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

je ir religinėje srityse Katalikiškoje Lietuvoje Bendrija vis dar persekiojama ir skriaudžiama.

Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius daugiau kaip 27-ri metai laikomas už savo arkivyskupijos ribų ir kliudomas savo ganytojiškame darbe. Vilniaus katedra, Lietuvos krikščionybės lopšys, paversta meno galerija. Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje išniekinta ir paversta ateizmo muziejum. Išskyrus apeigas, visokia religijos veikla draudžiama, kaip ir vienuolynai, organizacijos, periodika, tikybės pamokos ir švietimas. Praktikuojančiam katalikui sunku pakliūti į aukštąją mokyklą, užimti atsakingas pareigas ar tiesiog neįmanoma, kaip pvs., būti mokytoju.

Ir vis dėlto net tokiomis sąlygomis atsiranda drąsių katalikų, kaip sesuo Nijolė Sadūnaitė, vadinama Lietuvos Joana Arkieta. Kaip tai paaiškinti? — klausė redaktorius Paulius Saliba. Dr. Čeginskis atsakė: Kur gyvenimas negali normaliai vystytis, visuomet atsiranda žmonių, kurie drįsta pasipriešinti. Nijolė Sadūnaitė yra drąsi vienuolė, su pasišventimu ginanti tikybės ir piliečių teises. Ji simbolizuoja matomą nematomo Lietuvos katalikų pasipriešinimo sąjūdžio ledkalnio viršūnę.

Maltos katalikų akcijos savaiteaščio redaktorius klausė, ko baltiečiai gali tikėtis iš Gorbačiovo "viešumo" ir "persitvarkymo" politikos. Dr. Čeginskis teigė, jog ši politika iki šiol neatnešė esminių pasikeitimų kasdieniame baltiečių gyvenime. Kai šiemet Lietuvoj ir Estijoje vyko nepriklausomybės šventės minėjimai, tai vadinamasis "viešumas" buvo visiškai suspenduotas.

Persitvarkymo planais siekiama sustiprinti Maskvos ūkio ir politikos galybę, bet neatitaisyti praeities nusikaltimus bei klaidas Baltijos valstybėse.

Apie tikrą viešumą bus tada galima kalbėti, kai Sovietų Sąjunga pripažins, kad ji padarė didelę skriaudą Baltijos valstybėms, pasinaudodama slaptais Molotovo ir Ribbentropo susitarimais, ir pašalins jų padarinius.

Kaip tik to ir buvo reikalaujama pernai, kai visose trijose Baltijos kraštų sostinėse vyko taikingos demonstracijos.

Lmb.

"Tėviškės Žiburiai"

SADŪNAITĖ PROTESTUOJA PRIEŠ GEGUŽĖS 22 D. NAMŲ AREŠTĄ

(New Yorkas, birželio 2. LIC) Lietuvos Informacijos Centras praneša, kad Vakarus pasiekė Nijolės Sadūnaitės pareiškimas dėl jai gegužės 22 d. uždėto namų arešto. Tą dieną Vilniaus Gedimino aikštėj susirinko 3000 su viršum žmonių paminėti 1948 m. išvežimus ir pagerbti Stalino aukas. Pteikiame pilną tekstą.

1988 gegužės 22 d.

TSRS Generaliniam Prokurorui
Rekunkovui

Nuorašas: Helsinkio susitarimų stebėjimo grupei Jungtinėse Valstijose žmogaus teisių organizacijai

Sadūnaitės Felicijos-Nijolė, Jono gyv. Vilnius, Architektų 27-2

P a r e i š k i m a s

1988 m. gegužės 22 d. 11:20 val. prieš šv. Mikalojaus bažnyčios mane sulaikė iš mašinos "Žiguliai" iššokę trys civiliai vyrai. Veinas iš jų jau anksčiau 1987 m. rugpiūčio 28-29 dieną be orderio sulaikymui su savo sėbrais vežiojo mane 30 valandų. Prišokę prie manęs, ramiai einančios šaligatviu, užlaužė rankas ir jėga įgrūdo į savo "Žigulius". Jokių dokumentų neparodė, nors to rei-

kalavau. Veždami rusiškai grasino išvežti mane į Kolymą, prigirdyti upėje ir panašiai. Kai atvežė, prie buto durų laukė dar trys vyrai; vienas milicininko uniforma, o du - - civiliai. Man pareikalavus, milicininkas žadėjo po dešimties minučių pristatyti orderį sulaikymui. Bet per visą dieną, nors skambinau į KGB ir miliciją, kuri padėjo išaiškinti padėtį, jokio dokumento taip ir neatvežė. Djkart bandžiau į kiemą išvesti šunį. Neleido. 18 valandą milicijos majoro uniforma apsilikęs neprisistatęs pilietis, kai dar kartą prašiau išleisti su šunim į kiemą nors 10 minučių, spyrė šuniui, o mane pargriovė ant laiptų. Tuoj po to 18 val. 10 min - - visai atjungė mūsų buto telefoną ir iki 21 val. 15 min. nepajungė. Iki tol mane laikė namų arešte. Ir vėliau trukdė kalbėti: išjungdavo, kai kas nors skambindavo iš Maskvos, neleido susikalbėti su Vilniumi. Prašau išaiškinti ir nubauti tuos, kurie grubiausiai laužo pačias elementariausias sovietinės konstitucijos ir Helsinkio susitarimų baigiamojo akto garantuotas žmogaus teises.

Nijolė Sadūnaitė
1988 m. gegužės 22 d.
Vilnius

IŠVAŽIUOJANT

*Tamsa jau apgobė žemę
Verkia žolės ir žiedai
Akys nuo skausmo aptemo
Lūpos bekruta tiktai.*

*Ak sudie, brangi gimtine
Sudiev gal ant visados
Neskambės jau sutartinės
Tavo plačiuosiuos laukuos.*

*Vėjas kalbasi su liepa
Džiaugias vakaro tyla.
Skausmas man širdužę plėšia
Verkia alpstanti siela.*

*Čia pas langą su alyvoms
Verkia kartu jazminai
Sušlamėjo ir paklausė
Kur važiuoji nežinai.*

*Vėjas veidą išbučiavo
Verké kartu su manim
Atsisveikindamas tarė:
"Tu važiuoji pražūtin".*

1930 m. IX. 4 d. Atminčiai

Ona Janeckaitė-Polikaitienė
(Vila Anastácio)

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

ATSAKYMAS PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBAI

Dabartinė PLJS-os organizacinė struktūra tiksliai atitinka PLJS-os statute nustatytą paskirtį. PLJS-os veiklos problemos kyla ne iš organizacijos struktūros, bet apamai iš lietuvių jaunimo daugumos neveiklumo. Tas neveiklumas — išdava šių laikų materialistinės ir patogumų siekiančios pasaulėžiūros, su kuria nesiderina patriotizmas, pasiaukojimas ir aukštesnių idealų siekimas. PLJS-os panaikinimas nepagerintų dabartinės jaunimo veiklos padėties, nes nepašalintų problemų priežasčių.

Mūsų Jaunimo kongreso rūpestis yra visos lietuvių bendruomenės rūpestis — užtikrinti išėivijos ateitį ir padėti tautai išlikti. Naudojantis PLJS struktūra siekiame paruošti Lietuviai bendruomenei prieauglį. To siekdami turime išspręsti apatijos problemą.

Jaunimas to vienas neatliks. Vyresnioji karta to irgi neatliks viena. Tik dirbdami kartu, blaiviai žvelgdami į šias problemas ir bandydami jas spręsti, galėsime išsigelbėti iš gresiančio pavojaus.

Lietuvių jaunimui reikia PLB rėmuose sudaryti sąlygas savistoviai veikti. PLJ Sąjungoje jaunimas išmoka aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje ir tokiu būdu ruošiasi ateityje papildyti LB veikėjų gretas.

Jaunimo Kongresas ragina į PLB valdybą bendradarbiauti su PLJS šios problemos sprendime. Tikimės, kad PLB su visų kraštų LB-ėmis ryšis per pačią

Jaunimo Sąjungą kovoti su šiomis neišvengiamomis įtakomis trukdančiomis mūsų veiklą. Manome, kad atskiro asmens paskyrimas tvarkyti "jaunimo organizacijų reikalus" PLB valdyboje sukelia neaiškumų ir nereikalingų konfliktų. Siūlytume valdybai dar kartą pergalvoti šio posto reikalingumą ir palikti visus jaunimo reikalus PLJS pirmininko atsakomybėje.

Atsižvelgdami į Šiaurės Amerikos ir Pietų Amerikos išskirtinas padėtis kreipiamės į PLB valdybą su sekančiais siūlymais:

Šiaurės Amerika —

Prašome LB apylinkių valdybas remti jaunimo iniciatyvą, organizuojant vietinius kraštų ir apylinkių LJS skyrius, ir kitokią jo veiklą.

Prašome ideologinių organizacijų vadus dirbti su LJS vienetais, naudotis jais ruošiant didesnių projektų vykdyme (pvz. laiškų rašyme kaliniams, įvairių minėjimų, šokių ar kitų renginių ruošime). Tokiu būdu tikimės sustiprinti jaunimo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą ir pritraukti tuos jaunuolius (-es) kurie nepriklauso jokiai organizacijai.

Prašome į lituanistinių mokyklų programą įtraukti daugiau informacijos apie dabartinę Lietuvą, apie pagrindį, dabartinės Lietuvos politinę padėtį tarptautinėje politikos arenoje, šiuolaikinius kultūrinius laimėjimus Lietuvoje, apie tarybinę santvarką ir jos poveikį, eiliniam piliečiui Lietuvoje. Taip pat raginame mokyklų programose skirti dau-

giau dėmesio išėivijos visuomeninei veiklai — lietuvių bendruomenei bei kitoms organizacijoms, išėivijos šiuolaikiniams kultūriniais laimėjimams.

Prašome LB-nės stengtis nediegti jaunimui vyresniosios kartos įsisenėjusių ginčų, atvirai svarstyti naujo pobūdžio veiklos projektus ir siekti dirbti profesionaliau, vengiant beprasmiškų nesibai-giančių posėdžių.

Pietų Amerika —

Kreipiamės į PLB valdybą toliau siųsti talkininkus į Pietų Ameriką, prašome ieškoti žmonių, kurie galėtų ten likti bent metus.

Raginame PLB siųsti ten gyvenan- tiems daugiau informacijos apie lietuvių tautos istoriją, Lietuvos geografiją, lietuvių kalbą (vadovėlius, žodynus), bei žinių apie dabartinę Lietuvą.

Prašome PLB siųsti tą pačią informaciją keliems asmenims, tiek jaunimui, tiek vyresniesiems, kad ji pasiektų kuo daugiau žmonių.

Dėkojame PLB už itin dosnią paramą, ypač už stipendijas mokytis Vasario 16-tosios gimnazijoje ir viliamės, kad ji bus tęsiama.

Australija —

ALJS pabrėžia, kad ALB krašto valdyba ir VI PLJK Ruošos Komitetas labai glaudžiai ir konstruktyviai bendradarbiavo per visą prieškongresinės ruošos laikotarpį. Apgailestaujame PLB-ėje pasklidusius nepagrįstus gandus, kad šiame bendradarbiavime buvo nesklaidumų.

DEMONSTRACIJOS ČIKAGOJE

FREEDOM FOR LITHUANIA

Lietuvoj buvo demonstruota prieš sibirinius tremimus. Čikagos lietuviai taip pat demonstruoja Grant parke reikšdami solidarumą broliams Tėvynėje. Nuotr. J. Kuprio iš Pasaulio Lietuvis

COMERCIAL SVEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

LIETUVA – MARIJOS
ŽEMĖ

EVANGELIJOS SKLEIDĖJAS

Popiežiai, įsitvirtinę Romoje, labai retai išjudėdavo tolimesnei kelionei. Naują linkmę pradėjo Paulius VI, bet nedrąsiai, nes tai neįprastas dalykas. Tą linkmę ryžosi tęsti Jonas Paulius II su visu savo pajėgumu. Tokiose ganybinėse kelionėse jisai išbūna keletą ir net keliolika dienų, pakeldamas gana didelį pareigų krūvį, stebindamas fiziniu savo pajėgumu. Grįžta Romon nuvargęs bet kartu ir nudžiugęs, kad atliko ne mažesnę apaštalinę kelionę už Kristaus mokinį Paulių.

Jis neskelbia jokių naujų filosofijų, jokių sensacijų, jokių stebuklingų gydymų, o tik kartoja paprasčiausią Evangelijos išmintį. Jo kelionių širdis yra jis pats, t.y. jo asmenybė. Iš jos dvelkia nematoma dvasinė šiluma, sklinda jaučiamas magnetizmas, pagaunantis minias. Tai, ką jis skelbia savo pamoksluose, tikintieji girdi iš visų parapijų sakyklų, jo žodis smigte sminga į žmonių širdis ne savo naujumu, bet savo dvasiniu svoriu.

Jonas Paulius II savo kelionėse įsiriškioja į šią karalystę, kurios įgyvendinimas žemėje tebėra misteriškas ateities uždavinys. Šis popiežius išjudina mases ne vien magnetiška savo asmenybe – jis pasirodo minioms kaip moralinis autoritetas, apaštalinis Kristaus misijos žemėje tęsėjas. Jame atsispindi ne tik asmeninė nai lankomas. Nuo 1893 gegužės mėnesiais paveikslas iškilmingoj procesijoje buvo nešamas į Kauną ir laikomas cerkvyse iki liepos 2 dienos – Marijos aplankymo šventės. Šiai dienai gražinamas į Pažaislį, jis buvo nešiojamas procesijoje aplink bažnyčią ir vienuolyną. Traukdamiesi iš Lietuvos 1915, rusai pagrobė stebuklingąjį paveikslą. 1928 jis buvo gražintas atgal į Lietuvą ir didžiausiomis iškilmėmis perkeltas į Pažaislio šventovę.

*Marija, Motina šventa,
Gėlių vainiko apsupta,
Taikos Kalne mums paskirta,*

*Ištiesk, maldaujame, rankas –
Išgirsk savų vaikų raudas,
Globoki Nemuno lankas.*

*Per kančią, tremtį ir vargus
Gražink tėvynei jos vaikus,
Globok meilinau mus visus.*

kultūra, bet ir Kristaus dvasia. Tai rodo pvz. jo rūpestis paliegusiems, ligoniams gyvenimo prislėgtiems, jo meilė vaikams. Kai jis atsistoja pamoksliniam žodžiui, prabyla visu savo autoritetu kaip vyriausias mokytojas Kristaus vardu. Jo žodis svarus, bet nėra įsakantis. Jo autoritetas didelis, bet ne įsakymo, o įtikinimo prasme.

Atvirose Mišiose jis sutraukia didžiules minias žmonių. (Beveik visur dalyvavo ir lietuviai su savo tautiniais drabužiais, tautiniais šokiais drauge su kitomis etninėmis grupėmis). Iki šiol jis yra aplankęs didžiąją laisvojo pasaulio dalį, ir tai ne kaip smalsus turistas, bet kaip Evangelijos skleidėjas, tikinčiųjų bendrijos atnaujintojas, esamų pajėgų stiprintojas, naujų užmojų įkvėpėjas. Tai, galima sakyti, naujas krikščionybės stiprinimo kelias.

KRIKŠČIONIO TUŠTYBĖ

Krikščionis pasaulyje dažnai atsistoja tarp modernių mokytojų galvosenos ir modernaus netikėjimo realybės. Prasima ne žmonės, o dažnai ir iš pat šaknų susipažinę su tikru žinojimu, nesusigauja pagrindinėse religijos tiesose ir kas liūdniausia, kad nemato reikalo pasinformuoti iš atitinkamos literatūros, asmenų ar pagaliau iš vaikams skirto katekizmo.

Kiekvienas mokslas turi savo sritį ir tik joje gali autoritetingai kalbėti. Nelogiška išsėina, kai išmokę apie daiktus ir žemę ima kalbėti apie antgamtinį dangų, ramstydami apčiupiamųjų mokslų metodais. Čia reik priminti, kad tikėjimas, pati jo pradžia, yra Dievo dovana. Jo negalima gauti iš knygų, o tik nuoširdžioj maldoj išprašyti iš Dievo arba jauturimą visomis pastangomis laikyti.

Dėl šitos antgamtinės Dievo nuosavybės, profaniniai mokslai nėra pajėgūs atskleisti dieviškąjį žinojimą, o tik gali padilginti žmogaus protą naujom paslaptim, į kurias reikia žengti per tikėjimo mokyklą taip, kaip gydytojas išsėina iš medicinos fakulteto.

Gera prasitrynę vienoj šakoj ir pasiekę savo, negalime didžiulis daug išmaną kitoj. Pavyzdžiui, fizikai ir matematikai gali atomus, it žirnius skaičiuoti, o ką jie galės pacituoti iš teisių kodekso? Kas sutiktumėm ligoninėj būti jų operuojami?

Tikėjimo mokslas oficialiai ir iškilmingai vadinamas teologija, o paprastai ir aiškiai galime vadinti katekizmu, kurį vaikystėj veik mintinai mokėjom, o vėliau kitų mokslų siekdami, šį bemaž ne vieną užmiršom.

Tikėjimas yra mūsų didelis turtas. Tikėjimas įgalina mus visur matyti Dievą ir Jo pešakus. Dėl savo kaltės mes galime tą tikėjimo laimę pramesti. Kaip mes galim būti taip abejingi tikėjimui..

Vyturys

DIEVO MOTINA PAŽAISLYJE

Šventė rugpiūčio 15 d.

Stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas buvo padovanotas pop. Aleksandro VII 1661 Lietuvos kancleriui ir Pažaislio šventovės statytojui Kristupui Pacui. Prie šventovės buvo įkurtas kameldulių – tylinčiųjų atgailotojų vienuolynas. Jis buvo vadinamas Mons. Pacis – Taikos kalnu, o stebuklingoji Dievo Motina – "kameldulių Dievo Motina". Nuo senų laikų ji buvo vienuolyno šventenybė, ypatingai gerbiama viso krašto tikinčiųjų. Rusų vienuoliams užėmus vienuolyną (1832), stebuklingasis paveikslas buvo ir toliau žmonių gerbiamas ir daž-

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377
São Paulo – Capital

Bom Retiro

MOKSLAS, MENAS, LITERATŪRA

DUX MAGNUS
OPERA ŠV. KAZIMIERO
JUBILIEJAUS PROGALibreto Autorius:
Kazys BradūnasMuzikos kompozitorius:
Darius Lapinskas

(Tešinys)

Antras veiksmas, antra scena

Salén įeina Karalius. Princesė ir abudu vaivados.

KARALIUS

Štai pagaliau po stogu
Ir ant tvirtų grindų.Dėkokim Dievui, kad pasiekėm pilį
Ir persikėlėm per Nemuną gyvi –
Pavasarij tos upės Lietuvos,
Kada ištvinsta, nešdamos ledus,
Tikra pasaulio pabaiga.

INGRIDA

Betgi kokia jėga, Karaliau.

Koksai gražumas.

Aš pirmą kartą Lietuvoj išvydau
Ir nustebau –

Ji žmogų traukia kaip magnetas.

Dabar žinau –

Karalaitis neklydo,
Vienintelę čia žemėje

Ją pasirinkdamas.

Ir Habsburgai

Pralaimėjo prieš Lietuvą.

KROKUVOS VAIVADA

Mūsų kelionė ir pavojai,

Karaliau ir Princese, bus prasmingi,

Jei prikalsim Karalaitį

Grįžti į Lenkiją

Ir Vavelyje pasilikti amžinai.

Bus jisai šviesiausias deimantas,

Ainių pažiba.

VILNIAUS VAIVADA

Man gi atrodo,

Karalaitis Kazimieras

Be jokių įkalbėjimų –

Patsai

Čia žemėje tegu sau renkas vietą,

O danguje paskirs jam Dievas.

KROKUVOS VAIVADA

Jūs matote,

Kokie prai Lietuvoje.

O Krokuvoje Karalaitis atsigautų,

Kai pūsteltų pietys

Nuo žydinčių Karpatų.

Princesė taipgi daug kuo pasirūpintų...

Karaliau,

Tegu jis grįžta Lenkijon.

Salén, karalienės, juokdario ir Vilniaus vyskupo lydimas, įeina Karalaitis Kazimieras.

KAZIMIERAS

Sveikas, Karaliau tėve.

Sveika viešnia Princese.

Ir sostinių abiejų Vaivados sveiki.

Turbūt jau lankote mane

Kaip varganą ligonį.

O man tiek džiaugsmo,

Ir kone dangiško,

Kad netelpa širdy.

Užsikosti

DAKTARAS

Koks gi ten dangiškas džiaugsmas,
karalaiti,

Jums reikia laimės žemiškos.

Kaip vaisto

Reikia mylimos moters.

Jaunystės džiaugsmo reikia, karalaiti.

KARALIUS

Visko to bus,

Kai grįši Lenkijon sūnau.

Nėra ko laukti –

Ruoškimės.

KAZIMIERAS

Aš nevažiuosiu, tėve.

Ir Krokuvoje, Vaivada, nelauk.

Aš negaliu palikti čia žmonių,

Kad vėl jie būtų suvedžioti

Ir apiplėšti dvasioje.

Kas gins visų apleistą Lietuvą?

Ir kas lietuvi stiprins Dievuje?

Vėl užsikosti

Man trūksta oro.

Atidarykit langą.

Prie jo lengviau kvėpuoti.

Karalaitis prieina prie lango.

Žiūrėkite, koks Nemunas galingas.

Kokia pavasario jėga

Ir vandenių platybė.

Ledai sulaužyti,

Ir lytys,

Kaip debesys padangėje,

Plaukia, lekia į jūrą.

Niekas negali sustabdyti,

Nei sugražinti atgalios.

Tad nebandykit ir manęs.

Lyg Nemuno ten nešama lytis,

Manoji siela

Jau skrenda amžinybėn

Dievo malonės jūron.

O jūs dar norit sulaikyti,

Pakirpti jai sparnus

Ir nusivežti Krokuvon kaip narvan.

Dangus man priartėjo Lietuvoj –

Palikite mane su juo čionai...

Gyva ar mirusį parsivežkite į Vilnių.

Karalaitis Kazimieras miršta

JUOKDARYS

Karalius mirė...

VILNIAUS VAIVADA

Tavoji siela skrenda amžinybėn.

VILNIAUS VYSKUPAS

Requiem aeternam

Dona eis Domine.

MERGAITĖ

Sausas medis jau sprogsa,

Lietum atgaivintas.

VILNIAUS VAIVADA

O jūs norėjot pakirpti jam sparnus.

VILNIAUS VYSKUPAS

Et lux perpetua

Lucet eis.

MERGAITĖ

Kietos širdys jau gruzda,

Jau akys rasoja.

VILNIAUS VYSKUPAS

Dominus custodit te

Ab omni malo.

Custodiat animam tuam

Dominus.

VILNIAUS VAIVADA

Dangaus malonę, karalaiti, čia radau

Ir palaikus tesaugo Lietuva.

MERGAITĖ

Kelkis, mūsų broleli,

Žmonių ramintojėli,

Dangaus pasiuntinėli.

VILNIAUS VAIVADA

Taurusis karalaiti,

Aš vykdu tavo valią –

Balnokit ir kinkykite žirgus.

Karalaitis Kazimieras

Grįžta Vilniūn

Šį kartą amžinai.

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275
Santana

Tel. 290-4899

VISI
Requiem aeternam
Dona eis Domine.
Et lux perpetua
Luceat eis.

Trečias veiksmas, pirmą sceną

Kariai dainuoja žygių stovykloje.

KARIAI

Oi, lekia, lekia,
Gulbių pulkeis,
Tėvyne ginti,
Ragin brolelius.

Viena seselė brotelį rengė,
Antra seselė žirgą balnojo.

O ši trečioji, kuo jauniausioji,
Vartus atkėlė ir palydėjo

Oi, broli, broli,
Broleli mano,
Ar tu pavysi
Joties pulkeli,

Ar tu?
Devynios kulkos
Pro šalį lėkė,
O ta dešimta brolelį kirto.

Kur galva krito,
Rožė išdygo,
Kur kraujas tiško.
Žemčiūgai blizga.

Saulelė tarė
Nusileisdama:
Aš jums padėsiu
Brolio gedėti.

Devynis rytus
Miglužė eisiu,
O šį dešimtą
Neužtekėsiu.

PASAKOTOJAS

Tai stovykla Lietuvos kariu
1518-tais metais
Prie Polocko.

Lietuviai vėl kariauja su Maskva.
Maskolių jėgos daug didesnės.
Jos jau giliai
Įsibrovė į Lietuvą.
Ir štai dvi armijos,
Viena prieš kitą,
Laukia tik ženklo

Pradėti mūšį.

Bet vakaras – nakties pradžia.

Po ilgo ir sunkaus žygiavimo
Kariai jau rengiasi naktiniam poilsui.
Rytoj, vos tik išauš diena,
Šarvuoti stos rikiuotėn,
Ir prasidės kova.

KAREIVIS

Jokūbai.

Ko sėdi nukabinęs nosį ir tyli?
Net ir dainoj nesigirdėjo tavo balso.
O balsą gi turi lakštingalos.

Žygiuodamas Jokūbas prasižiojo
Ir balsą pametė.

Pamatė vanagas –
Kapt ir nusinešė,
Manydamas, kad tai lakštingala.
Ir štai dabar Jokūbas nebylys.

Visi aplinkui nusijuokia.

JOKŪBAS

Galite juoktis.

O man, vyručiai, ne juokai,
Kai pagaivoju,
Kiek gi čia mūs, o kiek maskolių.
Ar atlaikysim, ar priveiksime
Tą nesuskaitomą daugybę?

KAREIVIS

Ogi, Jokūbai, ar atsimeni?
Prieš ketverius metus prie Oršos
Maskolių buvo tartum amaro,
O mes, kad pabraukėm ranka,
Tai net ir upė jais pasitvenkė.

JOKŪBAS

Bet man atrodo, ne savom
Jėgom laimėjom prie Oršos.
Tikrai padėjo mums ten Dievas,
O gal jo siustas
Karalaitis Kazimieras.

*Tolimoj pasigirsta džiaugsmingi ka-
rių valiavimai. Jie stiprėja ir artėja.*

JOKŪBAS

Žiūrėkite. Ateina vadas – Vilniaus
Vaivada. Valio.

*Scenon šarvuotas su kardu ir su ba-
jorų palyda įžengia karo vadas Vil-
niaus Vaivada. Kariai, sujudę ir gink-
lus pakėlę, jį sveikina.*

KARIAI

Valio, mūsų vadas. Vilniaus Vaivada,
valio.

VILNIAUS VAIVADA

Na, vyrai.

Kaip matau, nemiegate,
Nors būtų laikas.
Rytoj su saule kylame rikiuotėn
Ir kertame maskoliams taip,
Kad jų né pėdsako neliktų.
Lietuvoje.

JOKŪBAS

Šviesiausias Vaivada,
Tik vesk į kovą,
Ir su dangaus pagalba laimėsime!

VAIVADA

Dangaus pagalba?
Bet jūs gi esate kariai,
O ne vienuoliai.
Jūs darbo dangui duokite ginklu,
Pasiųsdami jam tikrinti maskolių sielas.
Patranka, ietim ir kardu
Pasitikėkime.
O visa kita...

*Vaivada nebaigia sakinio, nes tolu-
moje pasigirsta patrankų sūviai ir
blykstelia sūvių ugnys horizonte. Jau
ima girdėtis atakon kylančių rusų ka-
rių šauksmas: Ura. Ura. Ura. Scenoje
subruzdimas. Jon įbėga keli panikos
apimti kariai.*

KARIAI

Maskoliai puola.
Veržiasi stovyklon.
Jau skerdžia mūsų raitelius.
Apsupo patrankas.
Žiūrėkite. Jienčia pat.
Gelbėkimės.

*Puolančių rusų ura šauksmas stiprėja
ir artėja. Lietuvių kariai pradeda
trauktis ir bėgti per sceną iš kairės
į dešinę. Vilniaus vaivada stengiasi
juos sulaikyti.*

VILNIAUS VAIVADA

Sustokite.
Prie ginklų.
Paskui mane pirmyn.
Nebėkite, prakeiktieji.
Kovokite.
Stokite eilėn.
Rikiuokitės. Pirmyn. Nebėkite.

*Bet kareiviai vis tiek bėga skersai
sceną. Tik staiga triukšmas nutyla.
Visi, ir bėgantieji, įvairiose išgąščio
pozose sustoja. Padangėje tarp kovos
dūmų nušvinta balto raitelio siluetas.*

JOKŪBAS

ima garsiai šaukti, rodydamas į raitelį,
Karalaitis Kazimieras.
Kazimieras
Dievo siustasis Karalaitis.
Atėjo iš dangaus padėti mums.

VILNIAUS VAIVADA

Stebuklas. Stebuklas. (bus daugiau)

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

CHOPPERIA
ALEXCHOPP **LTD.A.**

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

AUGA SUSIDOMĖJIMAS LIETUVIŲ KALBA

Su liūdesiu stebim mūsų, lietuvišką, jaunimą taip šaltą, apatišką lietuvių kalbai. Net ir vadinamoji Lietuvių Jaunimo Sąjunga, ir lietuviškų tautinių šokių grupės nesimato jokio patriotiškumo.

Aišku, jie šitų pastabų neskaitys, nes... "nesuprantu lietuviškai". Bet kas liūdniau, kad mažai kas iš jų skaitys ir portugališkai, tartum būtų... analfabetai. Žmogus dedi visas pastangas, o iš lietuvių pusės nėra atsiliepimo (arba jis labai silpnas). Taigi, rašyk kad ir apie lietuvių kalbos grožį, jos svarbą, kaip aukštai ją vertina kitų tautų kultūros žmonės — mūsų jaunimas vistiek nieko nežinos, nes... net neskaito. Tatai liūdna, gaila, nemalonu.

Tačiau keistas, ir įdomus, kitas atoveikis: būtent, kad kitataučiai ne tik pradeda domėtis lietuvių kalba, bet ir net rimtai jos mokosi, ją studijuoja.

Kun. Petras Rukšys galės šiuo atžvilgiu duoti platesnę apžvalgą. Čia tik vienas kitas pavyzdys.

"Turiu daug mokinių įvairiom kalbom, keletą net lietuvių kalba", rašo iš Niteroi mūsų rašytoja Gražina Boleckie-

nė. "Vienas mano mokinys, peruanas Vicente Perez, taip gerai pramoko lietuviškai, kad žada užsisakyti ML-ą". Taigi peruanas (ar peruietis, iš Peru), Brazilijoje, mokosi lietuviškai, ir žada užsisakyti ML-ą.

Kitas, anglas, Rio de Janeiro universiteto profesorius, taip užsidegęs lietuvių kalba, kad, vos tik gavęs, padaro visus uždavinius-pratimus, ir jau pradeda rašyti lietuviškai (Plg. ML. em portugauės). Ir sakyti, kad juk anglas, jokių ryšių neturintis su lietuvių kalba bei kultūra..

Užsidegęs lietuvybe kun. Juozas Minderas. Nors lietuvių kilmės, bet tik visai neseniai suėjo į santykius su lietuvių kolonija. Ir kaip jis išnaginėjo Lietuvos Himną santykiu su "Parque Lituania" vardu, užtenka paskaityti ML em portugauės nr. 25.

Ir kaip tik šiandien Mogi das Cruzes universiteto profesorius, Euclides Carneiro da Silva, vienos tautietės supažindintas, prašė leidimo persispausdinti lingvistikos departamento biuleteny straipsnį iš ML em portugauės "Valor e importância da lingua lituana". Ir įdės, pavyzdžiui bei palyginimui, vieną lietuvišką eilėraštį (gali būti Tautos Himnas) su vertimu.

PAIEŠKOMA IŠ LIETUVOS

Gerbiamoji Redakcija

Kreipiuosi pas Jus su dideliu prašymu. Padėkite surasti man puseserę.

Ji gimusi Lietuvoje Zarasų rajone. Jos mergautinė pavardė ŠALTYTĖ VALERIJA, Kajetono. Jos mama Šaltienė Leokadija, Jono, mano mamos tikra sesuo.

Valeriją prieš antrąjį pasaulinį karą su tėvais išvyko į São Paulo.

Iš anksto esu Jums dėkinga.

P.S. Siunčiu nuotrauką. Nuotraukoje Valerija su savo mama.

Mano adresas:

Lietuvos TSR 234910

Utenos m.

Komunaryų gt. Nr. 70-35

Račinskienė Leokadija, Mykolo

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį Francisco Gavénas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS — Adesivos

SKYDELIUS su grandinėlėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Brazilijos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, arkivysk. Dom Luciano, tarp lietuvių prieš išvykdamas į Mariana. (nuotr. P. Rukšys)

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

SUGRIŽO REDAKTORIUS

Punktualiai, kaip prižadėjo, sekma-dienį, liepos 10, grįžo iš Kanados kun. Petras Rukšys, MŪSŲ LIETUVOS redaktorius ir administratorius. Kaip tik ir pataikė iš Kanados karščių į Brazilijos šalčius.

Kanadoj nebuvo tik atostogos, o ir pilno darbo dienos: Lietuvių Kultūros kongresas su įvairiom paskaitom, PLB-nės Seimas, Vyskupo sušauktas kunigų simpoziumas, Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė, kontaktai su įvairių organizacijų veikėjais.

KURITIBA LAUKIA LIETUVIŲ

Kuritibos, Parana, arkivyskupas Dom Pedro Fedalto, Gedulingojo Birželio proga keturiuose Kuritibos laikraščiuose atspausdino savo straipsnį "Solidaridade à Lituânia" ir savo kaibose per dvi radijo stotis kvietė tikinčiuosius melstis už Lietuvą. "Tokių būdu – rašo – Kuritibos Arkivyskupija išreiškė savo solidarumą Lietuvai".

Bet skambindamas kun. Gavėnui, Arkivyskupas pastebi: "Nors Liturginiam Kalendoriuj yra paskelbta MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ, tačiau ar visos Vyskupijos ją šventė? ... Tad reikia priminti, pagyventi..." Reikia ne tik pasakyti, kad ant žemėlapiu yra tam tikra šalis, kuri vadinasi Lietuva, bet ir parodyti, kad ji yra gyva, nes susideda iš gyvų lietuvių.

Rugsėjo 8 Kuritiba švenčia katedros, miesto ir arkivyskupijos Globėjos, Nossa Senhora da Luz, šventę. Tam yra skirtas trijų dienų pasiruošimas. Arkivyskupas nori vieną dieną ypatingai priminti Lietuvą, šią "Marijos žemę" Europos šiaurėje. O primins Lietuvą ir "Marijos žemę", tik turėdamas prieš akis lietuvius.

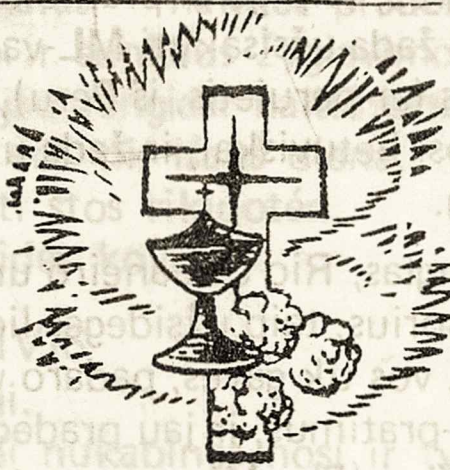
Ten yra keli katalikų laikraščiai. ATUALIDADE yra katalikų universiteto savaitraštis; ir jis, sako Arkivyskupas, eina į visas Brazilijos vyskupijas. Jam reikia daugiau, ir gyvos, medžiagos, apie Lietuvą. Tenai gyvai reiškiasi ir Marijonai (turi dvi bažnyčias), kurie laiko mūsų Palaimintąjį Jurgį Matulevičių savo vienuolijos atgaivintoju. Gera ir su jais pagyventi santykius.

Tad LKB-nės choras ruošiasi iškylai.

LTSC ATSTOVAS

Kun. Petras Urbaitis, SDB buvo Litanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) valdybos pirmininko prof. dr. Jono Račkausko paskirtas būti LTSC atstovu Pietų Amerikoje.

LTSC tikslas yra rinkti ir išsaugoti lietuvių kultūrinės vertybes ateities

Visos lietuvių kolonijos liūdesio valandą, gerbdami

PREL. PIJAUS RAGAŽINSKO

kilnią ir garbingą asmenybę

prisidedame prie šio ML numerio išleidimo ilgam Velionio prisiminimui.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

kartoms. LTSC veikia Jaunimo centre, 5620 So. Claremont, Chicago, IL.60636. Telefonas (312) 434.4545. Kun. Urbaičio adresas yra: Rua Juventus, 28, Pque. da Moóca, 03124 São Paulo – SP., Brazilija. Tikimės, kad Pietų Amerikos lietuviai ateis į pagalbą. (Šią informaciją ML-vai siunčia LTSC iš Čikagos. Ji pasitįsta taip pat DRAUGUI, P.LIETUVIUI, LAIKUI (Argentina).

Halina Mošinskienė

AŠ VERKIU ANT KAPO LIETUVIŲ PRAEITIES BRAZILIOJE –

dabartyje – iš tolo ją matydama, ją tikėdama savo širdimi ją laidodama. Savo tautiečių tarpe nesu radusi nei vieno, kuris būtų padengęs prel. Pijaus Ragažinsko amžinam polsiui karštą uždengus Lietuvos trispalvės vėliavą vežant į Amžino poilsio kapines. O Jis A. A. Ganytojas buvo visų mūsų Dvasios Tėvas. Didysis ganytojas – tiek šeimų surišęs Šv. Moterystės sakramente, tiek vaikelių pakrikštijęs Kristaus Malonėje... Nuludėjome tyliai be nieko – kelių vainikų nešini – Pupelių šeimos, Liet. Sąjungos, Brazilijos Bendruomenės ir dar S.P. Klūbom. Ėjome pėstele, lydėjome, kai vietos krautuvės uždarė duris varpams skambant ir baruose "géré draugai" į

A. A. Klebono prisiminimą.

Kur buvo jaunimas nešąs jo, savo krikšto Tėvo vainiką? – Kur tie jauna-vedžiai nešą savo karūnas – Pijaus Ragažinsko laiminamas, tie žiedai jų vedybų vainiko?

Palaidojome, kaip tylų vienišą žmogų. Kur buvo toji visa Vila Zelina? Taip pasišovusi prieš "Parque Lituânia" priešu?

Choras dar atgiedojo "Egzekvijų" giesmes Felikso Girdausko vargonėliais palydint. Ačiū klebonui kun. Šeškevičiui, kad dar suspėjo sukviesti visų apylinkės parapijų kunigus, net iš Mauá ir Cabo Frio.

Nebėra mūsų tarpe prel. Pijaus – išėjo nebesugražinamai niekuo į mus. Palikęs ilgesį daugelyje draugiškų šeimų apvesdinęs, vaikus krikštijęs, bet stambiausias palikimas, mummyse liko – lietuvis lietuviui brolis. Koks bebūtų – lietuvis lietuviui yra brangus. Ir mes lietuviai likę palikuonys kur bebūtume esame jo vaikai.

SKAITYKITE MŪSŲ LIETUVĄ

IŠĖJO NAUJAS ŽODYNAS

DICIONÁRIO PORTUGUÊS LITUANO LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA